რეკიუ

კუბი და წერტილი - სამყაროს დასაწყისი და დასასრული

წიბახას გენური ინყინერია

სოფო კილასონია

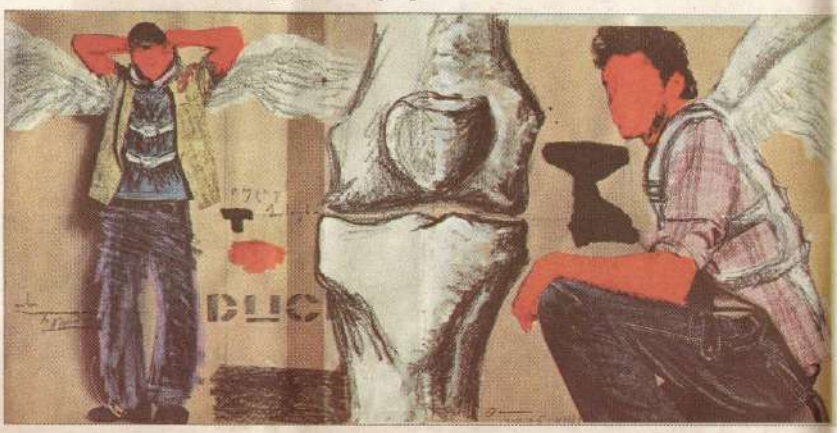

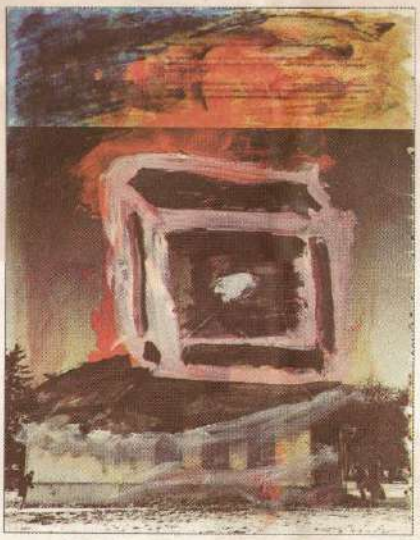

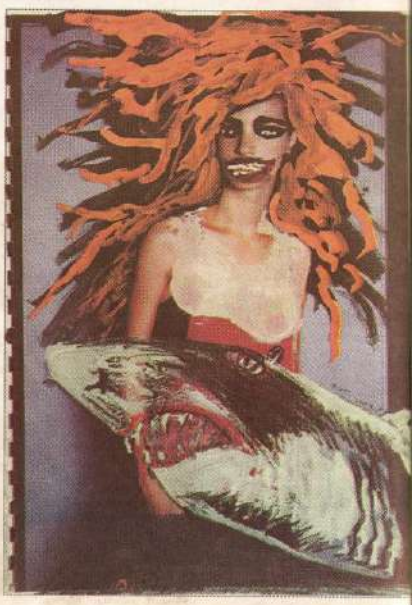

მისი ფოტონამუშევრები საქართველოში პირველად გამოიფინა მხატვრობასთან ერთად. ბაშინ თბილისში ინდივიდუალურად გამოიფინა მხატვრულმა ნორმ პირველად თქვა, რომ ფოტოგრაფია, სრულფასოვანი მხატვრული მიმდინარეობაა. რამდენიმე პერსონალური გამოფენის შემდეგ, 80-იანი წლების ბოლოს "ქარვასლაში" გაიმართა 6 გამოფენა, რომლის მონაწილეებიც იყვნენ მხატვრები, რომლებმაც 80-იანი წლების შემდეგ ახალი და ხშირად განსხვავებული ტენდენციები ჩამოაყალიბეს ქართულ მხატვრობაში (80-იანელები, მიკო სარიული და ა.შ.). მათთან ერთად გამოიფინა მისი, გურამ ნიბახაშვილის სერიული ნამუშევრებიც. მერე იყო "ვერსტრიოლა" დღესასწაულ სახეზე ნიბახაშვილის პორტრეტი საერთაშორისო და ადგილობრივი, ჯგუფური და პერსონალური გამოფენები.

გურამ ნიბახაშვილი პირველ ინტერვიუ, რომლისთვისაც უსაზღვროდ ფართო და მრავალფეროვანია ვიზუალური ხელოვნების სივრცეში მისაგარი შემეცნებია. მისი ფოტოგრაფია არასდროს არის შემთხვევითობა და დაფიქსირებული წამები, სურათები, რომლებსაც ეცრამ ნიბახაშვილი 90-იანი წლებიდან გვთავაზობს მისი ხედვის, აზროვნებისა და შემოქმედებითი პრინციპების გამოხატულებაა. გურამ ნიბახაშვილის ორი ფოტოსერია "ანსამბლები" და "Privat Museum" ამრიგად სხვა რამდენიმე ქართველი მხატვრის ნამუშევრებთან ერთიანდ ქალაქ ნანტის სახელოვნო ხელოვნების მუზეუმში გამოფენილი.

- რა პრინციპით ინყებთ მუშაობას, გააქვთ მუშაობის რაიმე უცვლელი მეთოდი?

- სულ ვმუშაობ სერიებით

- რატომ?

- ეროთი ფოტოს ეკუთვნების პრინციპი სასაცილოდ მომაწონია. ფოტოგრაფი ის კი არ არის, რომელიც მომენტებს იჭერს, ფოტოგრაფი მომზადებული უნდა იყოს, ჯერ დაფიქრდეს და მერე გადაიღოს. მას თავში აქვს ტენი, ყოველ შემთხვევაში უნდა აქონდეს. უნდა ფიქრობდეს რაღაცაზე, უნდა ინტერესებდეს რაღაცა და ის რაც ინტერესებს, მისი ვიზუალიზაცია უნდა მოახდინოს. უნდა გითხრას: მე ამაზე ვფიქრობ, ეს მე მაინტერესებს. თუ ეს მას არ გააჩნია, მაშინ მგონია, რომ ის არ არის ფოტოგრაფი. ის შეიძლება ფოტოებს აკეთებდეს, ფულსაც აკეთებდეს, შეიძლება ბევრ ფულსაც აკეთებდეს როგორც ამპარაცი, მაგრამ შემოდის ისინი არ არიან ხელოვანები.

- ძალიან ხშირად გამოიყენებენ ფოტოგრაფს ფოტოხელოვანისგან...

- არ ვიცი ვინ მოგონია ეს, უბრალოდ მხატვრის მაგალითს თუ აღიღებთ, არიან ადამიანები, რომლებიც სურათებს ხატავენ, არიან ადამიანები, ვისაც დღეს არტისტებს ეძახიან, ანუ ვინც არტს აკეთებს. პირდაპირ რომ თარგმნო ქართულად არტისტი არის ხელოვანი, მაგრამ სინამდვილეში ხომ ეიციან რომ ასე არ არის? არიან მხატვრები, რომლებიც სურათებს ხატავენ, არიან ადამიანები, ვისაც ეძახიან. ხელოვნება და სურათები კი სხვადასხვა რაღაცა. სურათი შეიძლება ძალიან ლამაზი იყოს, თუმცა სილამაზე ძალიან ფარდობითი ცნებაა, მაგრამ ამ სურათებს ერთიდერთი მიზანი შეიძლება გააჩნდეს. არის რაღაც სიბრტყე, რომელზეც რაღაც დახატულია და ის არის გასაკეთები, გასამშვენებერებელი. ინსტალაციის სხვა ეარიანტი, იგივე ტექნოლოგიით შეიძლება გაკეთო სიბრტყე, რომელზეც იგივე ტექნოლოგიით იქნება რაღაც დახატული, მაგრამ ეს უკანასკნელი არა უბრალოდ რაღაცის გასამშვენებერებელია. მას აქვს ფუნქცია, კი არ მოგანიდოს რაღაც, რაღაცი გასწავლოს, მას შემეცნების ელემენტები, შეცნიერული ფუნქციები გააჩნია. საერთოდ მგონია, რომ ხელოვნება არის შეცნიერება. ოღონდაც სხვაენ გამოეყო უფრო ადრე ვიდრე ქიმია და ფიზიკა. მანამდე შემეცნების ერთი სისტემა არსებობდა.

ის, რომ ეს შეცნიერებაა ამის ბევრი მაგალითი არსებობს. ლეონარდო ამის ყველაზე კარგი მაგალითია. ვერიგინ გაარკვია ეს ადამიანი შეცნიერი იყო თუ ხელოვანი. ორიგეს აკმაყოფილებს. მისი ფურცლები, გეოგრაფიაა ეს არის საშეცნიერო ნაშრომი თუ ხელოვნების ნიმუშები - ამას ვერავინ გაიგებს.

იგივე ვრცელდება ფოტოგრაფიაზეც. მე ძირითადად ვაკეთებ ისეთ ნამუშევრებს, რომლებიც შეიძლება არ არის ისეთი მაღალი ფინის, როგორსაც ვისურვებდი, მაგრამ მე მაქვს პრეტენზია რომ ჩემი ფოტოები იყოს შემეცნებითი, ანდა რაღაც სხვა ზეფუნქციის მატარებელი. ამბობენ ეფექტურად რომ ხელოვნად მუშაობა ბევრად საინტერესოა. ერთ ნამუშევარშიც შეიძლება რაღაც ამოვარო, მაგრამ ხელოვნად მუშაობა ყველა სრულყოფს ადგა. მეორე მეთოდი არსებობს, რაღაცეებს სპონტანურად იღებ, რომელსაც არ

გაგრძელება გვ. ბეთოფენი

კუბი და წერტილი - სამყაროს დასაწყისი და დასასრული

ია-ნ ბეთლეხემი

სერიიდან "ეანმორგებები"

ანიჭებ მნიშვნელობას, მერე ხვდები რომ ნახევარი წელი რაღაცას იღებდი და არც ისე ამბავდ. მერე ხედავ რომ ამას ისმაენთ იღებდი, რომ რაღაცა თემა ქვეცნობიერად გამუშავებს და ის აქ, ამ ფოტოებში იკვეთება. მერე ამის შეფასებას ახდენ. ზეაბამისად ზენი ფოტოები არ იქმნება "ეერერდი ნამის" პრინციპით. საერთოდ მეგონა რომ ეს არის სასაცილო, ეინც ამას იმახინ, იტყვილება. ბაგალითად კარტე ბრესონი, ის ითამდა რომ აკეთებს კულმინირებას ერთ კადრში, მაგრამ ის დგამს ამ კულმინაციას. უბრალოდ ის არის ყველაფერთან ერთად კარგი რეჟისორი. ყველამ იცის რომ ის კონკრეტული კადრები, რომლებიც ნამდვილად ძეფერენია, დადგმული.

- როცა დღეს ასე პოპულარულია ფოტოს გადაღება. როცა თითქმის ყოველი მეორე ამ საქმით არის დაკავებული, სად გადის საზღვარი ფოტოხელოვნებასა და ბრალოდ გართობას შორის?

ეს სხეითა ძალიან მარტივი დასასახია. თუ რაღაცა ხდება და შენ ადგიეე ისე რომ ის შენს გარეთ მიმდინარეობს და იქ რჩება, ჩათვალე, რომ არავეერეე არ გაგიკეეთებია. ხელოვნებაც საერთოდაც ეს არის, ის ეენს გარეთ ალარ არსებობს. დიახ, ეიძლება გარუდან ალეი რაღაც, ოფერეე რეფლექეიეეი, მაგრამ ის შენს ეენში, ამბრეენებაში უნდა. გაიგეთ. როგორც მარსელ დუშამპმა გააკეთა... მე მეგონა, რომ ფლეგანდელი ინტელექტიდან ძალეე ხელოვნებისაც ნელ-ნელეურად ეხედავთ და ეანაგაოსაბა. ბოლოეეა 100 ნლის ნინ ლეონარდოს არავინ ასე არ უყურებდა, ოფრამ ფლეს ლეონარდოს პორეენეეს ეიდეე ინტერესებს ეიდეე ინტერესელი ეეოკონდა. ის ეოკონდა ეეა ლეონარდოს ეიქმენი. ფლეს ეიდეა ინტერესებ ეიდეე ინტერესელი ეეოკონდა. ეეა ეეოკონდა ეეა ლეონარდოს ფენომენი. თუნდაც ეეოკონდაში რომ ხაგაკეენენ, იეკეა ის ეეოკონდეეე